Tisková zpráva

Studie Evropského patentového úřadu (EPO): univerzity stojí za téměř čtvrtinou evropských patentových přihlášek z České republiky

- **Nová studie EPO o vynálezech na evropských univerzitách ukazuje, že nejvyšší aktivitu vykazují univerzity v Německu, Francii, Velké Británii a Itálii. Česká republika zaujímá 18. pozici.**
- **Polovina akademických patentů pochází od malé skupiny (5 %) univerzit.**
- **Nejaktivnějšími českými univerzitami jsou ČVUT, Univerzita Karlova a Univerzita Palackého.**
- **Studie zdůrazňuje klíčovou roli univerzit v evropských inovacích, ale také problémy fragmentace trhu zmiňované též v nedávno publikované Draghiho zprávě[1].**
- **Volně dostupný nástroj Deep Tech Finder byl rozšířen o více než 10 000 profilů evropských startupů, spin-outů a univerzit s evropskými patentovými přihláškami připravenými pro investice.**

Vynálezy v oborech jako je výzkum vakcín mRNA, věda o materiálech nebo laserové technologie za svou existenci vděčí univerzitnímu výzkumu. Nová studie zveřejněná Evropským patentovým úřadem (EPO) uvádí, že počty evropských patentových přihlášek pocházejících z evropských univerzit v posledních dvou desetiletích narůstají a nyní tvoří 10,2 % všech patentů podaných u EPO evropskými přihlašovateli. Představují tak zhruba ekvivalent všech evropských patentových přihlášek podaných v loňském roce přihlašovateli ze Švýcarska. V případě Česka je poměr evropských patentových přihlášek, které mají původ na univerzitách, ještě vyšší. Univerzity stojí za 23,3 % všech evropských patentových přihlášek podaných českými přihlašovateli u EPO v období 2000-2020.

Studie, první komplexní analýza svého druhu, je založena na údajích o 1200 evropských univerzitách, které v letech 2000–2020 podaly patentové přihlášky u EPO. Kromě patentových přihlášek, které podávají přímo samotné univerzity, se studie zabývá také přihláškami podanými jinými subjekty, které jako původce patentu uvádějí výzkumné pracovníky z univerzitního prostředí.

„Evropa má dlouhou tradici akademické excelence, ale někdy máme problém proměnit výzkum v komerční úspěch,“ říká předseda EPO António Campinos. *„Tato studie se snaží osvětlit principy akademických vynálezů napříč Evropou, aby mohla sloužit jako základ dalšímu strategickému rozhodování. Využitím patentů prostřednictvím licencování, spolupráce se soukromým sektorem nebo spin-offů mohou univerzity nejen zvýšit svůj vliv, ale také přispět k posílení ekonomiky a celé společnosti. Jak ve své zprávě zmiňuje Mario Draghi, stále je třeba významně pokročit pro dosažení jednotného trhu pro výzkum a technologie v Evropě. I tato studie odhaluje, že 10 % startupů založených na evropských akademických patentech se přesouvá do USA.“*

Počet patentů vlastněných univerzitami v Evropě stoupá, ale je zde třeba významnější spolupráce. Dvě třetiny všech patentových přihlášek pocházejících z vysokých škol v

[1] *The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe*, Mario Draghi (září 2024)

posledních dvou desetiletích nepodávaly přímo univerzity samotné, ale jiné subjekty. Většinou jde o firmy, přičemž ve 30 % případů jde o firmy malé či střední. I tak se ale počet evropských patentových přihlášek podaných přímo univerzitami ve sledovaném období významně zvýšil, což naznačuje významný posun v praxi nakládání s duševním vlastnictvím na univerzitách. Studie se také zabývá spoluprací na akademických vynálezech, které jsou stále často omezeny na místní partnery ze stejné země, což naznačuje, že v Evropě existuje větší potenciál pro mezinárodní spolupráci.

V celkovém počtu akademických patentů vedou podle studie Německo, Francie, Velká Británie a Itálie. **Česká republika je 18. v Evropě se 704 evropskými akademickými patenty podanými v letech 2000-2020**. V přepočtu na počet obyvatel zaujímá ČR v Evropě 22. pozici s 68,4 akademickými patenty na obyvatele.

Za polovinou všech akademických patentových přihlášek stojí pouze malá skupina (5 % ze sledovaných 1200) evropských univerzit. Do této skupiny patří např. Université Grenoble Alpes, Technische Universität München, University of Oxford či ETH Zürich. Zaměřují se více na vědecky podložené obory a disponují kvalitními středisky pro transfer znalostí. Naproti tomu 62 % univerzit vytvořilo ve sledovaných dvou dekádách pouze 8 % evropských akademických patentů. Ovšem i tato skupina menších univerzit, které podávají méně patentových přihlášek, hraje důležitou roli ve svých národních inovačních ekosystémech.

Podle studie je v Česku 19 vysokých škol, které v období 2000–2020 podaly u EPO alespoň jednu evropskou patentovou přihlášku. Z hlediska počtu akademických patentů jsou na předních místech České vysoké učení technické v Praze (se 168 podanými patenty v uvedeném období), Univerzita Karlova (155) a Univerzita Palackého v Olomouci (123).

EPO nyní upgradoval svůj nástroj Deep Tech Finder, aby umožnil uživatelům snadné vyhledávání akademických patentů. Tento bezplatný online nástroj obsahuje podrobnosti o téměř 900 evropských univerzitách a také obchodní profily a patentová portfolia více než 1550 spin-offů. Deep Tech Finder zefektivňuje propojení mezi akademickou sférou a investiční komunitou.

Další informace:

Studie v plném znění (anglicky)

Hybridní seminář, který se uskuteční 22. 10. 2024, na kterém bude veřejnost seznámena se závěry ze studie

Odkaz na Deep Tech Finder

Kontakt EPO:

Luis Berenguer Giménez

ředitel komunikace, tiskový mluvčí EPO

EPO press desk: press@epo.org

Kontakt ÚPV:

Jana Engelová Pavková

jana.pavkova@upv.gov.cz

tel. 778448110